

gaudia reportare concedat : tantusque vos beati Petri apostolorum principis amor accendat, ut in ovili ipsius, cui omnes creaturæ sunt traditæ, omnes taliter errantes, et illicita atque prohibita præsumentes, sanctis vestris studiis summo redintegrare cum desiderio festinetis, qualiter animæ pretioso Christi sanguine redemptæ, eorum non depereant deceptio. Restat etiam, quod per ostium hi nequaquam subiutarunt, quia non habebant ostium per quod ingrederentur : quia (ut dictum est) si nec episcopi sunt, et plusquam presbyteri esse ambiunt, per quod ostium intrabunt? cum hi tantum duo ordines in ecclesia legantur, nec amplius ad pastorale officium aliquod patet ostium, per quod pastor intret. Audite, fratres, non me, sed ipsam Veritatem dicentem (Joan. x) : *Qui non intrat per ostium in ovile ovium, sed ascendit aliunde, ille fur est et latro*, et reliqua. Cum etiam egregius prædicator dicat : *Fundamentum aliud nemo potest ponere præter id quod positum est : (I Cor. iii) : prædicta duo fundamenta in Ecclesia tantummodo posita inveniantur, quidquid amplius in his positum invenitur, stare nullatenus poterit. Et ideo cum omnibus suis fundamentis, actionibus atque radicibus ut evellatur, necesse est, ita ut amplius nec pullulare, nec germinare valeat. Non ergo generet, et non faciat vobis, fratres, toties repetita locutio fastidium : quia summa necessitas est sæpius prohiberi quod toties illicitè usurpatur : et quoniam veritas sæpius exagitata, magis splendescit in lucem ; et quod toties repetendo admouetur, minus usurpatur. Super his enim multa jam ab antecessoribus nostris dicta sunt ; a quibus ipsi, sicut nunc a nobis, ita olim ab ipsis damnati et prohibiti sunt. Ideo sæpius repetentes, omnes monemus, ut vitentur hujusmodi, et a talibus se absterneant, qui noluerint una cum eis a sacerdotali ministerio, ut rebelles, fieri alieni. Quod demum probare poterimus, si tales exstirpare, et*

(a) Hactenus ex laciniis Isidori sub persona Damasi delitescens. LABB.

A non eis favere, decertaveritis ; et ita in postmodum de tali re querela cessabit : quia contumeliæ studio fit [appetitur], quidquid interdictum toties usurpatur. Omnia hæc decretalia, et cunctorum decessorum nostrum constituta, quæ de ecclesiasticis ordinibus et canonum promulgata sunt disciplinis, ita vobis et omnibus episcopis, ac cunctis generaliter sacerdotibus custodiri debere mandamus, ut si quis in illa commiserit, veniam sibi deinceps noverit denegari : quoniam occurreret veritas, si falsitas displiceret. Et merito nos, qui summa ecclesiæ tenere debemus gubernacula, causa respicit ; si silentio faveamus errori (a). Data xiv Kalendas Augusti, Justino [Justiniano] sexto et Narsete viris clarissimis consulibus (b).

EPISTOLA JOANNIS PAPÆ III,

AD ERALDUM VIENNÆ ANTISTITEM.

OBSERVATIO LABBÆI.

Joannes a Bosco monachus ord. Coelestinorum, editor Bibliothecæ Floriacensis cœnobii O. B., vulgavit perbreve Joannis III papæ epistolam ad Edaldum Viennæ antistitem, quæ sic habet :

Joannes episcopus Edaldo Viennensi, archiepiscopo.

De officiis missarum, de quibus in litteris vestris requisistis, sciat Charitas vestra quia varie apud diversas Ecclesias fiunt ; aliter enim Alexandrina Ecclesia, aliter Hierosolymitana, aliter Ephesina, aliter Romana facit : ejus morem et instituta debet servare Ecclesia tua, quæ fundamentum sancti habitus ab illa sumpsit. Venerabilis pallii usum per sanctum presbyterum vestrum Felicem tibi destinavimus nolentes te privari antiquo beati Petri munere : simul mittentes de capillis sancti Pauli, ut esset Ecclesiæ vestræ illius intercessione solatium, per cujus discipulum suscepit primum religionis honorem. Et alia manu : Benedictio apostolorum vos ab imbre malignorum defendat.

(b) Falsa consulum nota. LABB.

ANNO DOMINI DLXXII.

S. MARTINUS DUMIENSIS

EPISCOPUS BRACARENSIS.

(Galland. Biblioth. tom. XII).

NOTITIA DE SANCTO MARTINO

EPISCOPO BRACARENSI.

I. Inter eos viros eruditos qui sancti Martini Bracarenensis episcopi gesta litteris tradidere, cl. Mabilonius eminere nobis videtur ; ex quo proinde cæteris summatim pro instituti nostri ratione nonnulla hic describenda censuimus. Et primum quidem inquit (a) : Martium alii Pannonium a patria, alii Galli-

(a) Mabill. Act. SS. Ord. Ben. sæc. 1. 244.

D ciensem a provincia Hispanica in qua degit, Dumiensem et Bracarensem alii a sedibus quibus episcopus præfuit, cognominarunt. Ex his porro viri docti verbis nobis succurrit, quod in Baronio nostro Tamayus notavit (b) ; ipsum nempe res Hispanicas obiter tractantem, de unico Martino tres confasse,

(b) Tamay. Martyr. Hisp. tom. II, pag. 306.